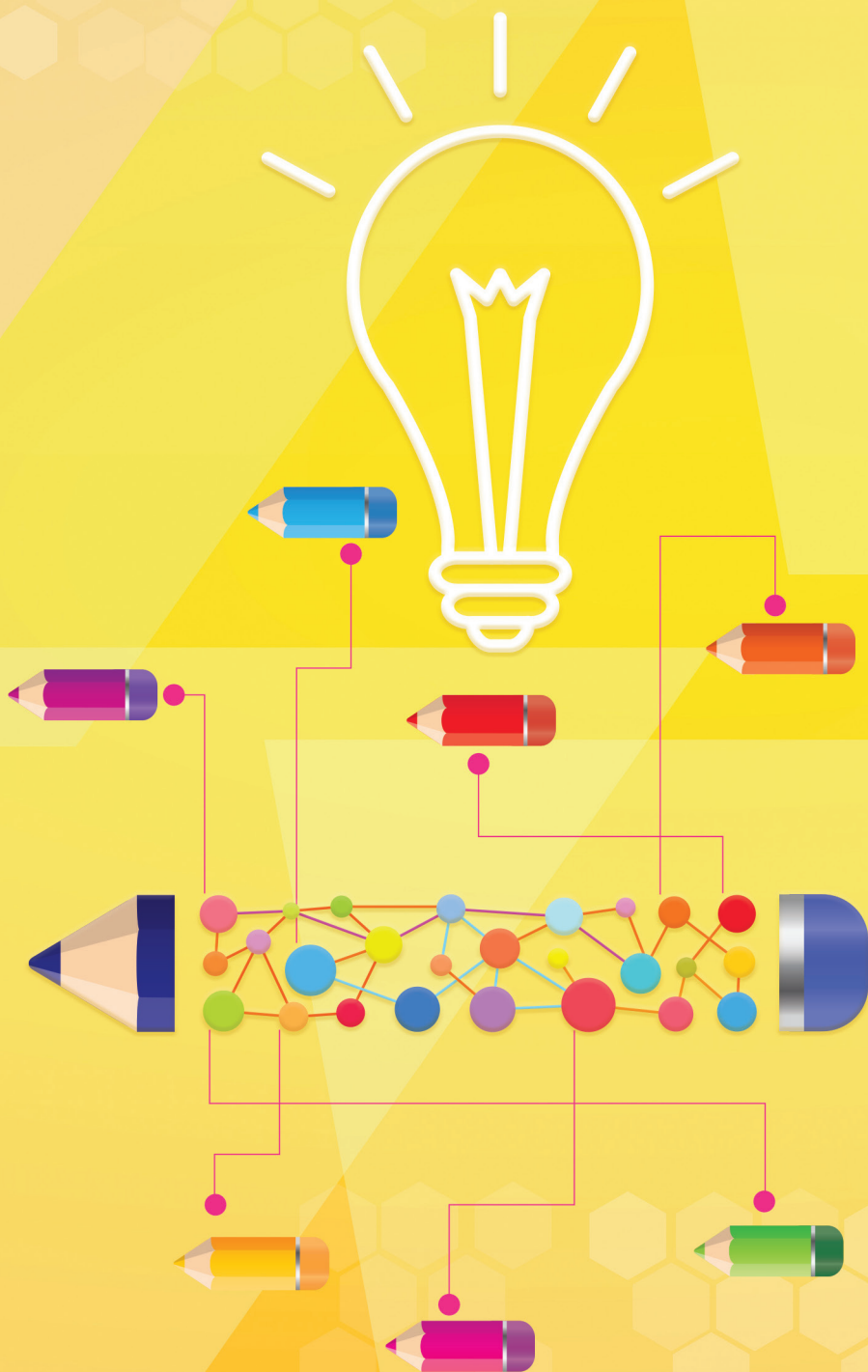




การส่งเสริมพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง

กนกลักษณ์ เสียงล้ำ¹
ดวงใจ รุ่งเรือง¹

¹สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

*อีเมล: 6412101091@dru.ac.th

วันที่รับบทความ: 17 กันยายน 2568 วันที่แก้ไขบทความ: 1 กุมภาพันธ์ 2569 วันที่ตอบรับบทความ: 19 พฤษภาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 และแบบประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคารและวันพุธ ใช้เวลาวันละ 40 นาที ระหว่างเวลา 9.00 น. – 9.40 น. รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง แบบแผนการทดลอง One – Group Pretest – Posttest Design และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 หลังการทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การจดจ่อใส่ใจ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ วัสดุปลายเปิด

The Promotion of Attention Behavior of Kindergarten 3 Students Thanasit Anusorn School Using Creative Art Activities from Open-Ended Materials with Songs

Kanoklak Seanglum^{1*}

Duangjai Roongreang¹

¹Early Childhood Education Program, Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University

*E-mail: 6412101091@dru.ac.th

Received: 17 September 2025 Revised: 1 February 2026 Accepted: 19 May 2026

Abstract

This research aimed to study the attention and focus behaviors of kindergarten level 3 students at Thanasit Anusorn School who participated in creative art activities using open-ended materials accompanied by music. The sample group consisted of 30 kindergarten level 3 students aged 5-6 years. They attended Thanasit Anusorn School under the jurisdiction of the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2 during the academic year 2024. The participants were selected using a random sampling method. The research instruments included lesson plans for creative art activities using open-ended materials accompanied by music and an assessment form for measuring the attention and focus behaviors of the students. The intervention was conducted over a period of six weeks, with activities held three days a week for 40 minutes per session from 9:00 AM to 9:40 AM, totaling 12 sessions.

The experimental design used was the One-Group Pretest-Posttest Design. Some statistical devices employed for data analysis and presentation included mean, percentage $\bar{X}$. The results revealed that the students' attention and focus behaviors significantly improved after participating in the activities compared to before, at a statistical significant level of .01. It was consistent with the research hypothesis.

Keywords: attention behavior; creative art activities; open-ended materials

แผนการศึกษาแห่งชาติ (National Education Plan) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างคนไทยให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมในทุกช่วงวัย และส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ ซึ่งศาสตราจารย์ วงศ์บุตรลิวัฒนา (2560, น. 171) ได้กล่าวถึง สภาวะการเลื่อนไหลกับการพัฒนาตนเองให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จที่ถือว่าการเรียนรู้ที่มี คุณภาพนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบทั้ง 9 อย่าง ได้แก่ 1) ความท้าทายและทักษะที่สมดุล 2) การรับรู้และการกระทำที่เข้ากัน 3) เป้าหมายที่ชัดเจน 4) การให้ข้อมูลย้อนกลับที่ไม่คลุมเครือ 5) มีสมาธิมุ่งมั่นอยู่กับสิ่งที่ทำหรือการจดจ่อใส่ใจ 6) การควบคุม 7) การตระหนักรู้ในตน 8) การรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมิติเวลา และ 9) ความริเริ่มภัยกับประสบการณ์ ซึ่งการส่งเสริม คุณภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จนี้ต้องอาศัยปัจจัยเหล่านี้ และการมีสมาธิ หรือความจดจ่อใส่ใจมุ่งมั่นอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามระยะเวลาที่เหมาะสมถือเป็นหนึ่งใน องค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองนำไปสู่ ความสำเร็จได้ เพราะพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ของมนุษย์เพราะ พื้นฐานของการเรียนรู้ ต้องอาศัยการจดจ่อต่อสิ่งที่กำลังเรียนรู้อยู่ หากบุคคลใดมีความบกพร่อง ของกระบวนการเรียนรู้ จะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถทางการรู้คิดได้ เด็กที่มีความจดจ่อ ใส่ใจสูงจะสามารถทำสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้สำเร็จ ซึ่งทำให้เด็กเกิดความสุขภาคภูมิใจเกิดความสุข ในความสำเร็จของตนเอง (ทศพร สร้างนานอก, 2561, น. 1) ดังนั้น การออกแบบกิจกรรม ที่ช่วยในการส่งเสริมพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจให้กับเด็กปฐมวัยจึงควรเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน สามารถฝึกฝนเด็กได้อย่างสม่ำเสมอ ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและกระตุ้น ให้เด็กเกิดความสนใจเป็นระยะเวลานาน ไม่ทำลายโอกาสในการเรียนรู้ของเด็ก (ฐิตียา สุนศรี, 2561, น. 66)

การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายรูปแบบ ซึ่งดอลลาร์ดและมิลเลอร์ (Dollard and Miller) (1950) ได้เสนอว่าการเรียนรู้ควรมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ 1) แรงขับ (Drive) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เป็นความพร้อมที่จะเรียนรู้ของบุคคล ทั้งสมอง ระบบประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อ แรงขับและความพร้อมเหล่านี้จะก่อให้เกิด ปฏิกริยา หรือพฤติกรรมที่จะชักนำไปสู่การเรียนรู้ต่อไป 2) สิ่งเร้า (Stimulus) เป็นสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวการที่ทำให้บุคคลมีปฏิกริยา หรือพฤติกรรมตอบสนอง ออกมา ในสภาพการเรียนการสอน สิ่งเร้าจะหมายถึงครู กิจกรรมการสอน และอุปกรณ์

การสอนต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้ 3) การตอบสนอง (Response) เป็นปฏิกริยา หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาเมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้า ทั้งส่วนที่สังเกตเห็นได้และส่วนที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น การเคลื่อนไหว ท่าทาง คำพูด การคิด การรับรู้ ความสนใจ และความรู้สึก เป็นต้น 4) การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการให้สิ่งที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอันมีผลในการเพิ่มพลังให้เกิดการเชื่อมโยง ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองเพิ่มขึ้น การเสริมแรงมีทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ของบุคคลเป็นอันมาก ซึ่งหนึ่งในกิจกรรมหลักสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น คือกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ประการ และเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจได้ เนื่องจากกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้ใช้ความคิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน รวมไปถึงเด็กจะได้ใช้สมาธิและการจดจ่อใส่ใจขณะปฏิบัติกิจกรรม ญัฐนิชา มณีพฤษ์ และสรिता เจือศรีกุล (2566, น. 12) กล่าวว่ากิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออก ทางความคิด ความรู้สึกต่าง ๆ ที่เด็กเห็นและรับรู้โดยการจินตนาการ การสังเกต การใช้ประสาทสัมผัสในด้านต่าง ๆ โดยการถ่ายทอดผ่านผลงานศิลปะด้วยเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย โดยที่เด็กมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรม การเลือกจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย และพัฒนาการทางศิลปะของเด็ก นอกจากนี้จะช่วยสร้างจินตนาการ และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แล้ว ยังช่วยให้เด็กรับรู้ความรู้สึกและสภาวะอารมณ์อีกด้วย กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีด้วยกันหลายรูปแบบ ด้วยการนำวัสดุต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์และผลิตผลงานศิลปะ ซึ่งวัสดุปลายเปิดถือเป็นวัสดุที่สามารถจัดหาได้ง่ายมีความหลากหลาย ไม่มีข้อจำกัด (กมลวรรณ ศรีสำราญ และอรพรรณ บุตรกตัญญู, 2562, น. 66) การนำวัสดุปลายเปิดมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้นจะช่วยสร้างความท้าทายในการวางแผน ตัดสินใจ และเลือกใช้วัสดุในการสร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการลองผิดลองถูกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสร้างชิ้นงานส่งผลให้เด็กเกิดความจดจ่อใส่ใจ มุ่งมั่น และพยายามจนประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้บทเพลงหรือดนตรีที่ถือเป็นสื่อที่มีผลดีต่อมนุษย์ในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ สามารถกระตุ้นเร้าต่อเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ ซึ่งซิซณพงค์ อินทร์แก้ว (2565, น. 301) กล่าวว่าคลื่นเสียงมีผลกระทบต่อการเต้นของหัวใจ การสั่นสะเทือนที่เกิดเสียงจึงมีความสัมพันธ์กับการระบบประสาทของมนุษย์ มีผลทำให้ดนตรีหรือบทเพลงมีผลต่อสุขภาพของแต่ละบุคคล การใช้ดนตรีเข้ามาช่วยในการส่งเสริมพัฒนา หรือบำบัดพฤติกรรมใดก็ตามควรเลือกใช้เพลงที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการใช้ดนตรี โดยการนำเพลงมาใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยถือเป็นการสร้างบรรยากาศที่สามารถช่วยกระตุ้นแรงขับ (Drive) ภายในตัวเด็ก โดยบทเพลงจะเข้าไปกระตุ้นการทำงานของสมอง กล้ามเนื้อ ก่อให้เกิดปฏิกริยาหรือพฤติกรรม

ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงบทเพลงอาจถือเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่สร้างบรรยากาศขณะทำกิจกรรมให้เด็กมีปฏิกิริยาหรือพฤติกรรมตอบสนองออกมาได้ด้วย วารุณี สกุลภารักษ์ และวรรณอาภา หุทัยงาม (2562, น. 203) กล่าวว่า เพลงเป็นสื่อช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กเสียงเพลงช่วยให้เด็กรู้สึกผ่อนคลายและมีสมาธิพร้อมทำกิจกรรมมากขึ้น ในบางครั้งที่เด็กอารมณ์อ่อนไหวตามช่วงวัยซึ่งอาจอยู่ในห้วงอารมณ์ของความเศร้าและแสดงออกโดยการร้องไห้ แต่เมื่อได้ยินเสียงเพลงร่วมกับเห็นเพื่อนทำกิจกรรมอย่างสนุกสนานจะทำให้เด็กคลายความโศกเศร้าลงและเกิดความรู้สึกสนใจกิจกรรมนั้น ๆ ได้

เนื่องจากสภาพปัญหาปัจจุบันในชั้นเรียนของอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนธนสิทธินุสรณ์ พบว่าเด็กอนุบาลมีพฤติกรรมขาดความละเอียดรอบคอบขาดความจดจ่อใส่ใจในการทำงาน วอกแวกต่อสิ่งเร้าทำงานไม่เสร็จ เปลี่ยนความสนใจง่ายหรือสนใจสิ่งรอบข้างมากกว่าสิ่งที่อยู่ตรงหน้า ขาดความจดจ่อใส่ใจในการทำกิจกรรม ซึ่งการทำกิจกรรมไม่เสร็จเป็นที่สังเกตได้ตั้งแต่ในช่วงวัยอนุบาลหรือช่วงวัยที่เข้าเรียนในระดับประถมศึกษา และอาการที่จะเห็นได้ชัดเจนมากขึ้น (วชิรา ธาณิรัตน์, นิธิพัฒน์ เมฆขจร และกันตวรรณ มีสมสาร, 2564, น. 3) ซึ่งสาเหตุเนื่องมาจากการเลี้ยงดูผ่านสื่อออนไลน์ ให้เด็กอยู่กับโทรศัพท์ จอทีวีมากจนเกินไป จนส่งผลกระทบต่ออารมณ์จิตใจของบุคคลให้มีภาวะจิตใจที่ไม่นิ่งไปกับสังคมที่ถูกเชื่อมต่อเข้าหากันด้วยระบบโซเชี่ยลสังคมนออนไลน์ยุคแห่งการสื่อสารดิจิทัล ทุกอย่างเต็มไปด้วยความรวดเร็ว มีความสะดวกสบายทุกอย่างได้มารวดเร็ว ทำให้เด็กมีปัญหาเรื่องการอดทนรอคอยและส่งผลกับการควบคุมอารมณ์จิตใจ รวมถึงการมีสมาธิซึ่งจะมีพฤติกรรมทำให้เด็กไม่จดจ่อใส่ใจกับสิ่งที่ตนเองกระทำอยู่ (สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ, 2561, น. 619) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะส่งเสริมพฤติกรรมความจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาลโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาพฤติกรรมความจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง

สมมติฐานการวิจัย

หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง เด็กอนุบาลมีพฤติกรรมความจดจ่อใส่ใจที่สูงขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่มีอายุ 5-6 ปี โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2567 จำนวน 92 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่มีอายุ 5-6 ปี โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือทดลองและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3
2. แบบประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3

ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560
2. กำหนดโครงสร้างของการเขียนแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โดยแต่ละแผนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ประสพการณ์สำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการประเมินผล
3. ร่างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ให้เหมาะสมสำหรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 12 แผน ในแต่ละสัปดาห์การจัดกิจกรรมจะใช้วัสดุปลายเปิดทั้ง 2 ประเภท และใช้เพลงประกอบสัปดาห์ละ 1 เพลง

4. นำร่างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องและปรับปรุงร่างแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้วิธีดำเนินกิจกรรมมีความกระชับชัดเจนมากขึ้น โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.5 ขึ้น ซึ่งพบว่าแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง มีค่า IOC อยู่ระหว่างตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 และมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ที่ 4.72 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะนำมาจัดกิจกรรมได้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

5. นำแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนชนสิทธิ์อนุสรณ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 หลังจากการจัดกิจกรรมพบว่านักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นอยากทำกิจกรรม และสามารถทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดได้ตามที่ผู้วิจัยได้อธิบายไว้อย่างถูกต้อง

6. นำแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ไปทำแผนการจัดประสบการณ์ฉบับจริง

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3
ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจ วิธีการสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3

2. ดำเนินการสร้างแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

- | | |
|--|---------------------|
| 2.1 ด้านการตั้งใจมีสมาธิ | 2 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน |
| 2.2 ด้านการไม่วอกแวก | 2 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน |
| 2.3 ด้านการมุ่งมั่นให้งานประสบความสำเร็จ | 2 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน |

3. นำร่างแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้อง เพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาแบบประเมิน ผู้เชี่ยวชาญจำนวนจำนวน 3 ท่าน มีรายนาม ดังนี้

4. หาค่าความเที่ยงตรงต่อวัตถุประสงค์ของแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 โดยนำร่างแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 3 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าไม่แน่ใจ
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าไม่สอดคล้อง

แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ แล้วเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 61) พบว่า ร่างแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีค่า IOC อยู่ระหว่างตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 และมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ที่ 4.71 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีความเหมาะสมเพียงพอที่จะนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลได้

5. ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนชนสิทธิ์อนุสรณ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

6. นำแบบประเมินพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่เหมาะสมแล้วไปทำฉบับจริง

แบบแผนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest

ตารางที่ 1 ตารางแบบแผนการทดลอง

ก่อนทำกิจกรรม Pretest	ทดลอง	หลังทำกิจกรรม Posttest
T_1	X	T_2

ความหมายสัญลักษณ์

T₁ แทน คะแนนพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจก่อนการจัดกิจกรรม

X แทน การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง

T₂ แทน คะแนนพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจหลังการจัดกิจกรรม

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนชนสิทธิ์อนุสรณ์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ดำเนินการเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคาร และวันพุธ ใช้เวลาวันละ 40 นาที ระหว่างเวลา 9.00 น. - 9.40 น. รวมทั้งสิ้น 12 วัน โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์

2. เก็บข้อมูลจากการประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ก่อนการทดลอง (Pretest) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ระดับการจดจ่อใส่ใจที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจและข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การจดจ่อใส่ใจในการทำกิจกรรม พฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจที่เด็กแสดงออก โดยมีผู้ประเมิน คือ ผู้วิจัย ในช่วงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

3. ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคาร และวันพุธ ในช่วงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ระหว่างเวลา 9.00 น. - 9.40 น.

4. เก็บข้อมูลจากการประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 หลังการทดลอง (Post-test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ระดับการจดจ่อใส่ใจที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจและข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การจดจ่อใส่ใจในการทำกิจกรรม พฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจที่เด็กแสดงออก โดยมีผู้ประเมิน คือ ผู้วิจัย ในช่วงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

5. นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ระดับพฤติกรรมกาจจ่อใส่ใจของเด็กอนบูล ก่อนและหลังการร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง และตอนที่ 2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกาจจ่อใส่ใจของเด็กอนบูล ก่อนทดลองและหลังการทดลอง โดยการหาค่าด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1) ค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยใช้หลักสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 83)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2521, น.103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 + (\sum x)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3) สถิติที่ใช้ในการทดลองสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพฤติกรรมกาจจ่อใส่ใจ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS 11.5 for Windows

สรุปผลการวิจัย

1. เมื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาล พบว่า ก่อนได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.87 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาล ด้านการตั้งใจมีสมาธิ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 อยู่ในระดับพอใช้ ด้านการไม่วอกแวกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 อยู่ในระดับพอใช้ และด้านการมุ่งมั่นในงานประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37 อยู่ในระดับพอใช้ โดยหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง เด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.60 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจ ด้านการตั้งใจมีสมาธิ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.47 อยู่ในระดับดีมาก ด้านการไม่วอกแวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.43 อยู่ในระดับดีมาก ด้านการมุ่งมั่นในงานประสบความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.30 อยู่ในระดับดีมาก สรุปได้ว่าเด็กอนุบาลมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้นทุกด้าน หลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง

2. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาล พบว่า หลังจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีระดับพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจที่ดีขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาลจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง โดยผลการศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงที่มีต่อพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาล พบว่า เด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงมีพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจที่สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุ

ปลายเปิดประกอบเพลงส่งผลต่อการมีพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาล ซึ่งพฤติกรรม การจดจ่อใส่ใจในด้านการตั้งใจมีสมาธิเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการไม่วอกแวก และด้านการมุ่งมั่นในงานประสบความสำเร็จตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัย ขออภิปรายผลไว้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาลที่ได้รับการ จัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง มีพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจ สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ผลมาจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง มีกระบวนการทำให้เด็กเกิดสภาวะสั่นไหวได้รับการจัดกิจกรรมที่มีความท้าทายเหมาะสมกับ ทักษะและความสามารถที่ตนเองมี และรูปแบบกิจกรรมที่มีความรื่นรมย์ จึงส่งผลให้เด็กอนุบาล มีพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กที่เปลี่ยนแปลงนั้น สะท้อนให้เห็นได้จาก

สัปดาห์ที่ 1-2 ของการจัดกิจกรรมเด็กอนุบาลส่วนมากยังวอกแวก ยุ่งกับงานของ คนอื่น ทำงานไม่เสร็จตามที่ตั้งเป้าหมาย เนื่องจากยังไม่เข้าใจข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง เด็กอนุบาลบางคนยังพูดคุยหรือเล่นกับเพื่อน ระหว่างทำกิจกรรม ยังไม่มีความตั้งใจที่จะทำผลงานของตนเอง ยังสร้างสรรค์ผลงานตาม ความคิดและจินตนาการของตนเองยังไม่ได้ และขณะที่เปิดเพลงเด็กอนุบาลหลายคนยังมึ การพูดคุยแทรกตลอดเพลงทำให้เกิดเสียงดังขณะปฏิบัติกิจกรรม และเมื่อเพื่อนพูดคุยนำเสนอผลงานเด็กอนุบาลบางส่วนยังไม่สนใจฟัง หันไปสนใจสิ่งรอบข้างและหันไปคุยเล่นกับเพื่อน ผู้สอนจึงมีการเข้าไปปรับพื้นที่นั่งในการทำกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กช่วยเลือกเพลง พร้อมทำข้อตกลงในการปรับระดับเสียงของเพลงและเสียงของตนเองขณะทำงาน

สัปดาห์ที่ 3-4 ของการจัดกิจกรรมเด็กอนุบาลส่วนมากเริ่มคุ้นชินกับกิจกรรม มีการแสดงพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจที่เพิ่มมากขึ้น สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ เริ่มมีสมาธิ ในการทำกิจกรรม สามารถสร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการของตนเองได้ทันเสร็จตามเวลา สนใจจดจ่อกับผลงานของตนเอง สามารถนั่งทำงานของตนเองเงียบ ๆ ตามข้อตกลงที่ให้ไว้ได้โดยไม่สนใจสิ่งรอบข้าง มีสมาธิไปพร้อมกับการฟังเพลง มีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะ ทำผลงานของตนเองให้สำเร็จ สนใจและรับฟังผลงานของผู้อื่นขณะนำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับ รัตภรณ์ อุทุมพร วณิชชา สิทธิพล และกิตติมา บุญยศ (2566, น. 66) ที่กล่าวว่า กิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์แบบวัสดุปลายเปิด ซึ่งลักษณะการจัดกิจกรรมจะเป็นการสร้างสรรคผลงาน

บนพื้นที่การทำงานของตนเองด้วยวัสดุที่มีความหลากหลายที่ตนเองได้ตัดสินใจเลือกใช้ จัดวางเป็นรูปภาพตามความคิดและจินตนาการ สามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งการจัดวางวัสดุได้ตามความต้องการ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เปิดโอกาสให้เด็กได้มีช่วงเวลาอยู่กับตนเองซึ่งจะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมความจดจ่อใส่ใจ และเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจได้นำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเด็กต่อไป และนอกเหนือจากกิจกรรมที่ใช้แล้วการใช้เพลงเสริมในกิจกรรมกับเด็กก็สามารถเกิดผลดีในการจัดการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน

สัปดาห์ที่ 5-6 ของการจัดกิจกรรมเด็กอนุบาลมีการแสดงพฤติกรรมความจดจ่อใส่ใจที่เพิ่มมากขึ้น สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ และมีการช่วยเหลือเพื่อนให้ปฏิบัติตามข้อตกลง มีสมาธิในการทำกิจกรรม สามารถสร้างสรรค์ผลงานตามความคิดและจินตนาการของตนเองเสร็จตามเวลา สนใจจดจ่อกับผลงานของตนเอง สามารถนั่งทำงานของตนเองตามข้อตกลงที่ให้ไว้ได้โดยไม่สนใจสิ่งรอบข้าง สนใจและรับฟังผลงานของผู้อื่นขณะนำเสนอซึ่ง สอดคล้องกับธนุรักษ์ สุทธจิตต์ (2532, น. 1-2) ที่กล่าวว่า ในระดับปฐมวัยนี้ เสียงดนตรีมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะวางรากฐานในการพัฒนาความคิด การสื่อหรือการแสดงออกทางด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของศิลปะที่สามารถถ่ายทอดความรู้สึก อันจะนำเด็กไปสู่การรับรู้ในเรื่องของความงามอย่างมีสุนทรีย์ ช่วยให้เด็กเป็นคนละเอียด ไวต่อการรับรู้ และมีเหตุผล ดังนั้นการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง ส่งผลให้พฤติกรรมความจดจ่อใส่ใจอยู่ในระดับดีมาก และนอกจากนั้น เด็กอนุบาลบางส่วนยังสามารถสร้างสรรค์ผลงานของตนเองโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับประนิตดา รัตนไตรมาส (2557, น. 37) ที่กล่าวถึงกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไว้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือหรือสื่อกลางในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ บอกเล่าประสบการณ์เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นได้รับรู้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมเสรีที่ทุกคนสามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างอิสระตามความต้องการความพอใจ และความสนใจอย่างไม่มีข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ตายตัวอีกทั้งกิจกรรมยังสามารถปรับเปลี่ยนได้หลายรูปแบบ เช่น การวาดภาพพระบายสี การพิมพ์ภาพการปั้น การตัด ปะ ฉีกหรือการประดิษฐ์ เป็นต้น รวมถึงการฝึกให้เด็กปฐมวัยได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าในการรับรู้และเคลื่อนไหวร่างกาย ใช้ความสัมพันธ์ของมือและตากับเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของตนเองออกมา ศิลปะสร้างสรรค์จึงสามารถตอบสนองจินตนาการและการแสดงออกของบุคคลได้ทุกเพศทุกวัย อีกทั้งการนำวัสดุปลายเปิดหรือวัสดุหลากหลายชนิดมาให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมจะทำให้นักเรียนรู้สึกแปลกใหม่และอยากที่จะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

2. ผลจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กอนุบาลแยกเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการตั้งใจมีสมาธิ มีระดับคะแนนที่สูงเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมเป็นอันดับแรก หลังจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงนั้นอาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงส่งผลให้เด็กอนุบาลได้ใช้สมาธิความคิดริเริ่มของตนเองในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ เด็กอนุบาลจึงชื่นชอบ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และเมื่อครั้งต่อไปได้ทำกิจกรรม เด็กอนุบาลก็จะเกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีสมาธิ ใจจดใจจ่อกับการทำกิจกรรมโดยใช้ความคิดอย่างอิสระในการทำผลงานของตนเอง สอดคล้องกับคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2560, น. 38) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้พัฒนากระบวนการทางความคิด ทั้งยังส่งเสริมการรับรู้ ความงามและสุนทรีภาพ รู้จักการเปรียบเทียบและรู้จักแยกแยะสี รูปร่างและพื้นผิว ช่วยกระตุ้นให้เด็กได้เกิดการแสดงออกทั้งทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ ความคิดริเริ่ม และความคิดสร้างสรรค์ผ่านการเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากการสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง จึงช่วยส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคม อารมณ์ สมาธิ และความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

2.2 ด้านการไม่วอกแวก มีระดับคะแนนสูงรองลงมาหลังจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง อาจเป็นเพราะว่าในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กอนุบาลเกิดพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจที่สูงขึ้น และเมื่อเด็กอนุบาลมีความจดจ่อใส่ใจที่ดีขึ้นก็จะสามารถเรียนรู้และทำกิจกรรมอื่น ๆ ได้ดีขึ้น โดยเริ่มจากทีละน้อยไปถึงมาก และเมื่อได้รับการพัฒนาไปเรื่อย ๆ ทุกวัน ก็จะทำให้เด็กอนุบาลเกิดพฤติกรรมจดจ่อใส่ใจที่ถาวร สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว โดยการไม่วอกแวก ไม่สนใจสิ่งรอบข้างมากกว่าสิ่งที่อยู่ตรงหน้าเป็นเวลานานขึ้น ทำให้เด็กอนุบาลเกิดการเรียนรู้ที่ดีมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับขวัญข้าว ตะดิยรัตน์ (2564, น. 9) กล่าวว่า ความหมายของพฤติกรรมจดจ่อใส่ใจคือ ความสามารถในการรักษาความตื่นตัว รักษาความสนใจให้อยู่ในทิศทางที่ควร เพื่อให้ตนเองบรรลุสิ่งที่ต้องการจะทำให้สำเร็จด้วยความจดจ่อ มีสติรู้ตัวต่อเนื่องในระยะเวลาที่เหมาะสมตามสมควรของวัยและความยากง่ายต่อภารกิจนั้น ๆ

2.3 ด้านการมุ่งมั่นในงานประสบความสำเร็จ มีระดับคะแนนที่สูงขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลง ผู้วิจัยได้มีการใช้เพลงเข้ามามีส่วนช่วยในการส่งเสริมพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจ ซึ่งบทเพลงเป็นบทเพลงที่มีจังหวะช้า

และสม่ำเสมอ ช่วยให้บรรยากาศผ่อนคลายทำให้เด็กอนุบาลเกิดความรู้สึกผ่อนคลายปฏิบัติกิจกรรม เพราะเมื่อนักเรียนเกิดความรู้สึกผ่อนคลายห้องเรียนเงียบสงบ มีเพียงเสียงเพลงที่ฟังแล้วรู้สึกสบายใจ เด็กอนุบาลจะสามารถมีสมาธิจดจ่อใส่ใจมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานของตนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับเกษร ขวัญมา และคณะ (2566, น. 123) ที่เสนอว่าการจัดการความเครียด มีผลต่อการคิดและการเรียนรู้ เด็กที่เกิดความเครียดจะมีประสบการณ์ที่ไม่ดี ความหวาดกลัว เครียด บรรยากาศการเรียนรู้อาจไม่มีความสุข คับข้องใจ ขณะที่เด็กเกิดความเครียดร่างกายจะสร้างฮอร์โมนคอร์ติซอล (Cortisol) จะทำลายสมองส่วนคอร์เทกซ์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับความคิด และสมองส่วนฮิปโปแคมปัสทำหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์และความจำ ส่งผลให้ขาดความสามารถในการเรียนรู้มีผลต่อพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจ แต่ถ้าเด็กไม่มีความเครียด มีความสุขก็จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี มีความสุขและส่งผลต่อพฤติกรรมจดจ่อใส่ใจ ซึ่งเพลงมีส่วนช่วยทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี ชิชญพงศ์ อินทร์แก้ว (2565, น. 302) กล่าวว่าเสียงดนตรีสามารถกระตุ้นให้ระบบประสาทอัตโนมัติของสมองปล่อยคลื่นอัลฟา เพื่อให้เกิดการผ่อนคลาย ดังนั้น เสียงดนตรีจึงสามารถกระตุ้นให้เกิดการผ่อนคลายได้ สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยให้เด็กได้แสดงออกตามความต้องการและความสามารถ เป็นการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกที่เด็กมีอยู่ในขณะนั้นทำให้ได้ผ่อนคลาย สังเกตได้จากการที่เด็กมีสีหน้าเบิกบาน ยิ้มแย้มแจ่มใสในขณะที่ฟังหรือฮัมเพลง ทำให้เด็กมีสมาธิจดจ่อกับเพลงที่เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย เด็กเกิดเรียนด้วยความอย่างตั้งใจ โดยไม่รู้สึกเบื่อ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งนี้

ครูหรือผู้ที่สนใจที่จะนำวิจัยการส่งเสริมพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนธนสิทธิ์อนุสรณ์ โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุปลายเปิดประกอบเพลงไปใช้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจควรเน้นให้นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการให้ครบทุกขั้นตอน เนื่องจากทุกขั้นตอนมีความสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมในลักษณะที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม
2. ควรมีการศึกษารูปแบบของการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการจดจ่อใส่ใจของเด็กปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ศรีสำราญ และอรพรรณ บุตรกตัญญู. (2562). ผลการใช้กิจกรรมเล่นวัสดุสร้างสรรค์อย่างมีจุดมุ่งหมายที่มีต่อการตระหนักรู้และเข้าใจตนเองของเด็กปฐมวัย.
วารสารจันทร์เกษมสาร. 25(2), น. 34-47.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษร ขวัญมา, รติยา เชื้อกลางชนม์, ธิดา ยาแก้ว, และกัญญารัตน์ ชูเกลี้ยง. (2566). การพัฒนาชุดนิทานเพลงสร้างสรรค์ส่งเสริมทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ วิทยาเขตสุพรรณบุรี. **วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล.** 9(2), น. 114-125.
- ขวัญข้าว ตะติยรัตน์. (2564). การพัฒนาแบบวัดทักษะการคิดเชิงบริการ กลุ่มทักษะกำกับตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชิษณุพงศ์ อินทร์แก้ว. (2565). การใช้เสียงเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด: กรณีศึกษาในดนตรีบำบัดและดนตรีพิธีกรรม. **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.** 14(2), น. 300-318.
- ฐิตียา สุนศรี. (2561). **กิจกรรมฝึกสมาธิสำหรับเด็กปฐมวัย เกมตกสัตว์จากแก้วกระดาษ.** สืบค้นจาก <https://www.youngciety.com/article/crafts/paper-cup-animal-game.html>
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2532). **รายงานการวิจัยการรับรู้เรื่องระดับเสียงของเด็กปฐมวัย.** ศูนย์การเรียนรู้ การสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐนิชา มณีพฤกษ์ และสรिता เจือศรีกุล. (2566). แนวทางการพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.
วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยเกริก. 41(2), น. 9-31.
- ทศพร สร้างนานอก. (2561). **การพัฒนาเกมเสริมสร้างความตั้งใจจดจ่อในนักเรียนชั้นประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเขต ภิญโญนนตพงษ์. (2526). **การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ.** กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประนัตดา รัตนไตรมาส. (2557). **ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบต่อเติมที่มีต่อการพัฒนาการด้านการเขียนของเด็กปฐมวัย.** ปริญญาโทปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตภรณ์ อุทุมพร, วนิชชา สิทธิพล, และกิตติมา บุญยศ. (2566). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบวัสดุปลายเปิด เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความจดจ่อใส่ใจของนักเรียนชั้นอนุบาล 3.
วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 66(1), น.64-74

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.

วชิรา ธาณิรัตน์, นิธิพัฒน์ เมฆขจร, และกันตวรรณ มีสมสาร. (2564). **ผลของการใช้ชุดกิจกรรม
แนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะทางสมองด้านการใส่ใจจดจ่อของเด็กปฐมวัย
ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและปรึกษาเชิงจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วารุณี สกุลภารักษ์ และวรรณอาภา หฤทัยงาม. (2562). **ดนตรีและกิจกรรมเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย. วชิรเวชสารและวารสารเวชศาสตร์เขตเมือง**. 63(3), น. 203-208.

ศาสตราจารย์ วงศ์บุตรลีพัฒนา. (2560). **สภาวะการลื่นไถลในนักกีฬาไทย. วารสารสังคมศาสตร์
นิติรัฐศาสตร์**. 1(2), น. 171-192.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**.

กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.

สุริยเดว ทรีปาตี และคณะ. (2561). **คู่มือการใช้เครื่องมือสำรวจต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย.
(ฉบับเยาวชน)**. กรุงเทพมหานคร: แผนงานสุขภาวะเด็กและเยาวชน สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

Dollard, J., & Miller, N. E. (1950). **Personality and psychotherapy; an analysis in
terms of learning, thinking, and culture**. New York, NY, US: McGraw-Hill.